

Witam Was, Drodzy szóstoklasiści!

Na wstępie garść informacji.

Dnia 21.04.2020 r. będziemy omawiać lekturę. Korzystając z programu www.WolneLektury.pl proszę przeczytać nowelę Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnika”

Po omówieniu utworu, będzie kartkówka.

Za prawidłowo odrobione zadanie domowe otrzymujecie „plusik”.
Pięć znaczków „+” - to ocena bardzo dobra.

Proszę czytać polecenia ze zrozumieniem. Wysłać te zadania, o które proszę. Pozostałe sprawdzę po powrocie do szkoły.

Temat lekcji i datę proszę przepisać do zeszytu przedmiotowego.

Poniedziałek 06.04.2020 r.

Wtorek 07.04.2020 r.

Temat: Adam Mickiewicz – poeta zapatrzony w tradycję.

W trakcie dzisiejszej lekcji, poznacie sylwetkę naszego WIESZCZA NARODOWEGO – Adama Mickiewicza oraz fragment największego z jego dzieł – „Pana Tadeusza”.

Zanim przejdziecie do ćwiczeń, proszę wysłuchać fragmentów utworu „Polowanie” i „Echo” Wojciecha Kilara oraz tematu ze ścieżki dźwiękowej do filmu „Pan Tadeusz”. **Polecam stronę (ninateka.pl)**

Nazwijcie instrument, który wybrzmiewa na początku dzieła
i podajcie skojarzenia związane z muzyką.

.....

.....

.....

Czas na ćwiczenia.

A. Po odczytaniu informacji biogramu (życiorys Adama Mickiewicza) rozwiąż krzyżówkę. **Zapisano jako osobny plik pdf o nazwie załącznik 32**

Ciekawostka!

Epoka fascynacji grozą

Romantyczne obrazy często były przesycane motywami **grozy**. Grozę miał wywoływać nie tylko świat duchów, ale również natura. Twórców fascynowały rzeczy, które wydawały się przeczyć samej idei piękna, np. ruiny, pejzaże ukazujące dziką nieokreśloną przyrodę.

ur. **24.12.1798**

Urodził się w Zaosiu koło Nowogródka na Litwie. Pochodził z rodziny drobnoszlacheckiej, jego ojciec był adwokatem.

1815–1819

Wilno, Uniwersytet Wileński, Towarzystwo Filomatów

Najważniejsze są wolność, równość, braterstwo.

Nie rozum, lecz serce jest źródłem poznania prawdy o świecie.

To wygląda na zebranie członków nielegalnej organizacji. Spiskują przeciw carskim rządóm.

1820

Tuhanowicze

Poznaję Marylę Wereszczakównę, wielką niespełnioną miłość swojego życia.

1824

Za działalność antycarską opuszcza pan Litwę na zawsze. Zgodnie z wyrokiem sądu ma się pan udać do Petersburga.

1824–1829

Petersburg, Odessa, Krym, Moskwa

Zostaje zesłany w głąb Rosji. Odwiedza rosyjskich przyjaciół.

1829–1831

Podróżuje po Europie. Zwiedza Niemcy, Włochy, Szwajcarię.

To koniec! Powstanie upadło.

1831

Dociera do Wielkopolski. Spotyka się z bratem.

od **1832** **Paryż**

Uczestniczy w życiu Wielkiej Emigracji, redaguje czasopisma emigracyjne, wyklada literaturę słowiańską w Collège de France (czyt. koleż de frans). Píše „Pana Tadeusza”. Żeni się z Celiną Szymanowską.

1855 **Konstanyopol (dzisiejszy Stambuł)**

Przybywa do Turcji, gdzie angażuje się w organizowanie polskich oddziałów mających walczyć z carską Rosją.

Stan jest beznadziejny.

Zachorował na cholere.

zm. **26.11.1855**

Zwłoki znajdują się w krypcie na Wawelu.

Adam Mickiewicz wielkim „romantykiem”.

Epoka romantyzmu w Polsce przypadła na czas zaborów – okres, gdy Rzeczpospolita straciła byt polityczny i zniknęła z map Europy na 123 lata. Jednak utrata niepodległości nie oznaczała, że naród przestał istnieć. Polacy zachowali język, historię i tradycję. Odzyskanie niepodległości, ocalenie narodu i wartości narodowych było najistotniejsze dla twórców polskiego romantyzmu. Dlatego głównym tematem literatury stała się ojczyzna ukazywana jako raj utracony, budzący tęsknotę kraj prawdziwych wartości albo kraj, o który się walczy, za który się cierpi i umiera. Ponieważ pod zaborami nie można było tworzyć takich dzieł, większość utworów romantycznych powstała na emigracji, głównie we Francji.

„Powrócić cudem na Ojczyzny łono...”

Po upadku powstania listopadowego polscy twórcy próbowali znaleźć odpowiedź na pytanie, jakie były przyczyny klęski. Ponieważ czuli się duchowymi przywódcami narodu, pragnęli też pocieszyć swoich rodaków. Powstał wówczas, opublikowany w Paryżu w 1834 roku, *Pan Tadeusz*, któremu nadano miano polskiej epopei narodowej.

Walenty Wańkowicz,
Portret Adama Mickiewicza na Judahu skale,
1827–1828, olej na płótnie, 148 cm × 123 cm

Ciekawostka!

Polski romantyzm

W Polsce za początek romantyzmu uznaje się datę wydania *Ballad i romansów* Adama Mickiewicza (1822), a za koniec – datę upadku powstania styczniowego (1864).

Epoka ta odegrała szczególną rolę w historii Polski. Ideały i wartości romantyzmu miały **zasadniczy wpływ na dążenia do wolności i odzyskania niepodległości**. Romantyzm ukształtował też model patriotyzmu, na którym wychowywały się pokolenia Polaków.

1. Przeczytajcie fragment „Pana Tadeusza” i wymieńcie osoby biorące udział w polowaniu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ADAM MICKIEWICZ

Polowanie

Księga IV (fragment)

▶ **matecznik** – trudno dostępne miejsce w lasach, gdzie zwierzyna leśna ma swoje legowiska

▶ **pasieka** – ule z pszczołami

▶ **bytność** – pobyt

▶ **obsacznik** – człowiek biorący udział w osaczeniu zwierzyny

Głupi niedźwiedziu! gdybyś w mateczniku siedział,
Nigdy by się o tobie Wojski nie dowiedział;
Ale czyli pasieki zwabiła cię wonność,
Czy uczułeś do owsa dojrzałego skłonność,
⁵⁷⁰ Wyszedłeś na brzeg puszczy, gdzie się las przerzedził,
I tam zaraz leśniczy bytność twą wyśledził,
I zaraz obsaczniki, chytre nasłał szpiegi,
By poznać, gdzie popasasz i gdzie masz noclegi;
Teraz Wojski z obławą, już od matecznika
Postawiwszy szeregi, odwrót ci zamyka.

Tadeusz się dowiedział, że niemało czasu
Już przeszło, jak ogary wpadły w otchłań lasu.

Cicho – próżno myśliwi natężają ucha;
Próżno, jak najciekawszej mowy, każdy słucha
⁵⁸⁰ Milczenia, długo w miejscu nieruchomy czeka;
Tylko muzyka puszczy gra do nich z daleka.
Psy nurtują po puszczy jak pod morzem nurki,
A strzelcy, obróciwszy do lasu dwórrurki,
Patrzą Wojskiego: ukląkł, ziemię uchem pyta;
Jako w twarzy lekarza wzrok przyjacioł czyta
Wyrok życia lub zgonu miłej im osoby,
Tak strzelcy, ufni w sztuki Wojskiego sposoby,
Topili w nim spojrzenia nadziei i trwogi.

▶ **nurtować** – prze-
starzać: przedzie-
rać się

▶ **dwórrurka** (w daw-
nej pisowni: dwó-
rurka) – broń my-
śliwska o dwóch
lufach

„Jest! jest!” – wyrzekł półgłosem, zerwał się na nogi.
⁵⁹⁰ On słyszał! Oni jeszcze słuchali – nareszcie
Słyszą. [...]

Strzelcy stali i każdy ze strzelbą gotową
Wygiął się jak łuk naprzód, z wciśnioną w las głową.
Nie mogą dłużej czekać! Już ze stanowiska
Jeden za drugim zmyka i w puszczy się wciska;
Chcą pierwsi spotkać zwierza; choć Wojski ostrzegał,

■ **smycz** – rzemień

■ **kanonada** – huk wielu wystrzałów

■ **dojeżdżacz** – jeździec ścigający z psami zwierzynę na polowaniu

■ **kurek** – w broni palnej starszego typu część zamka, uderzająca w iglicę za pociągnięciem cyngla

■ **oblawnik** – uczestnik obławy

■ **na przełaj** – w poprzek, zabiegając zwierzynę drogę

■ **ostęp** – miejsce w lesie otoczone sieciami lub płotami w celu osaczenia zwierzyny

■ **tłuszcza** – tłum

■ **łom** – suche gałęzie strącone z drzew

■ **flinta** – strzelba myśliwska

■ **konduktor** – dawniej przewodnik, człowiek oprowadzający, np. po muzeum

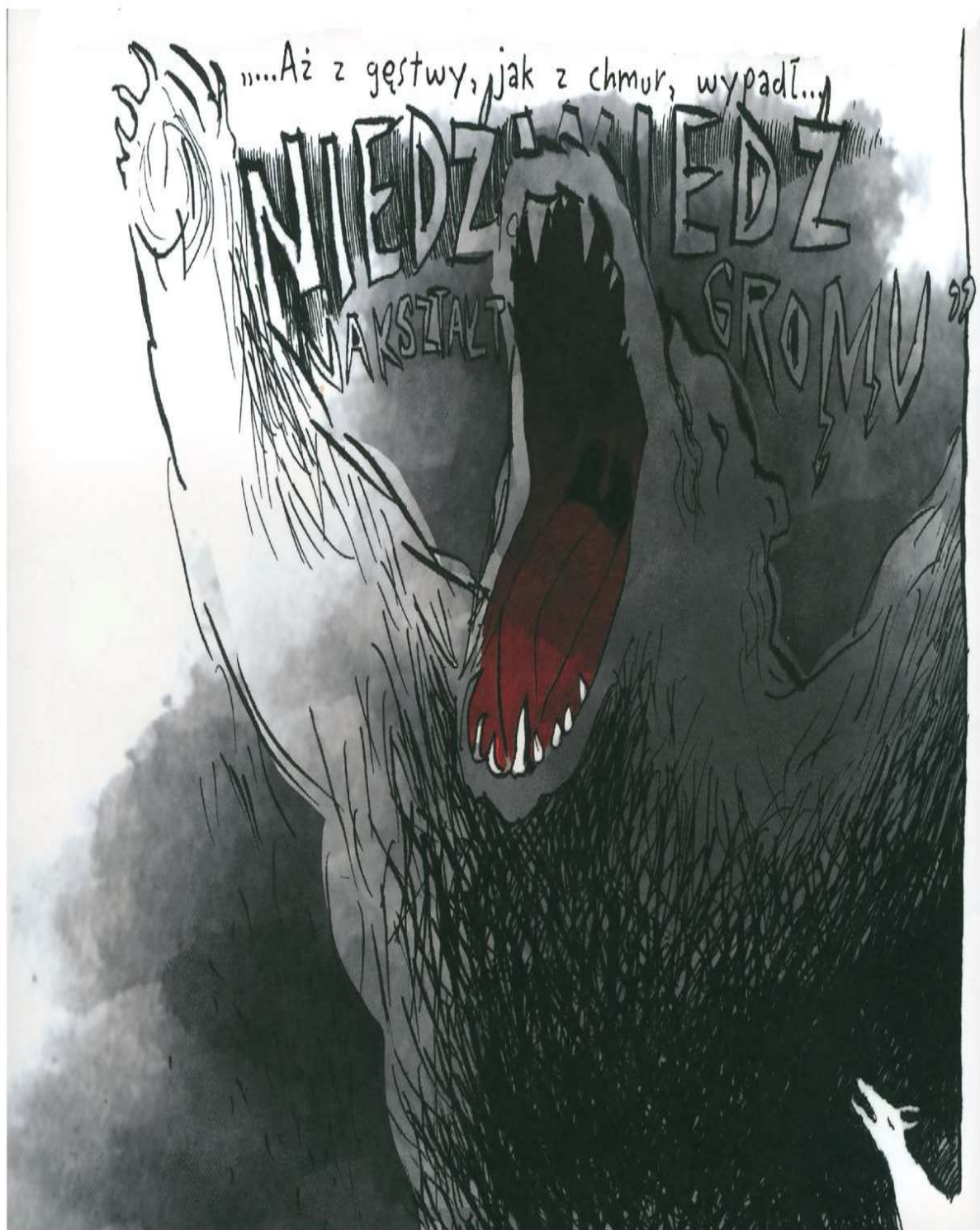
Choć Wojski stanowiska na koniu obiegał,
Krzycząc, że czy kto prostym chłopem, czy paniczem,
Jeżeli z miejsca zejdzie, dostanie w grzbiet smyczem,

⁶¹⁰ Nie było rady! Wszyscy pomimo zakazu
W las pobiegli. Trzy strzelby huknęły od razu;
Potem wciąż kanonada, aż głośniejsze nad strzały
Ryknął niedźwiedź i echem nappełnił las cały.
Ryk okropny! boleści, wściekłości, rozpacz;
Za nim wrzask psów, krzyk strzelców, trąby dojeżdżaczy
Grzmiały ze środka puszczy; strzelcy – ci w las śpieszą,
Tamci kurki odwodzą, a wszyscy się cieszą,
Jeden Wojski w żalości, krzyczy, że chybiono.
Strzelcy i oblawnicy poszli jedną stroną
⁶²⁰ Na przełaj zwierzę, między ostępem i puszczą;
A niedźwiedź, odstraszone psów i ludzi tłuszcza,
Zwrócił się nazad w miejsca mniej pilnie strzeżone
Ku polom, skąd już zeszły strzelcy rozstawione,
Gdzie tylko pozostali z mnogich łowczych szyków
Wojski, Tadeusz, Hrabia, z kilką oblawników.

Tu las był rzadszy; słychać z głębi ryk, trzask łomu,
Aż z gęstwy, jak z chmur, wypadł niedźwiedź na kształt gromu;
Wkoło psy gonią, straszą, rwą; on wstał na nogi
Tylne i spojrzał wkoło, rykiem strasząc wrogi,
⁶³⁰ I przednimi łapami to drzewa korzenie,
To pniaki osmalone, to wrosłe kamienie
Rwał, wałąc w psów i w ludzi; aż wyłamał drzewo,
Kręcąc nim jak maczugą na prawo, na lewo,
Runął wprost na ostatnich strażników obławy:
Hrabie i Tadeusza.

Oni bez obawy

Stoją w kroku, na zwierza wytknęli flint rury
Jako dwa konduktory w łono ciemnej chmury;
Aż oba jednym razem pociągnęli kurki
(Niedoświadczeni!), razem zagrzmiały dwórurki;
⁶⁴⁰ Chybili. Niedźwiedź skoczył, oni tuż utkwiony
Oszczep jeden chwycili czterema ramionami.
Wydzielali go sobie; spojrzą, aż tu z pyska

Wielkiego, czerwonego dwa rzędy kłów błyska
 I łapa z pazurami już się na łby spuszcza;
 Pobledli, w tył skoczyli i, gdzie rzadnie puszcza,
 Zmykali; zwierz za nimi wspiał się, już pazury
 Zahaczał, chybił, podbiegł, wspiał się znów do góry
 I czarną łapą sięgał Hrabiego włos płowy.
 Zdarłby mu czaszkę z mózgow jak kapelusz z głowy,
⁶⁵⁰ Gdy Asesor z Rejentem wyskoczyli z boków,
 A Gerwazy biegł z przodu o jakie sto kroków,
 Z nim Robak, choć bez strzelby – i trzej w jednej chwili
 Jak gdyby na komendę razem wystrzelili.
 Niedźwiedź wyskoczył w górę jak kot przed chartami
 I głową na dół runął, i czterma łapami
 Przewróciwszy się młynćcem, cielska krwawe brzemię
 Waląc tuż pod Hrabiego, zbił go z nóg na ziemię.
 Jeszcze ryczał, chciał jeszcze powstać, gdy nań wsiadły
 Rozjuszona Strapczyna i Sprawnik zajadły.

- ▶ **przewrócić się**
młynćcem – prze-
koziołkować
- ▶ **Strapczyna**
i Sprawnik – imio-
na psów

2. a) Wskażcie fragmenty tekstu zawierające odpowiedzi na poniższe pytania.

- Skąd Wojski dowiedział się o niedźwiedziu?
- Dlaczego myśliwi mimo ostrzeżeń Wojskiego postanowili opuścić swoje stanowiska?
- Jaki był skutek strzelaniny w lesie?
- W którą stronę uciekł niedźwiedź i dlaczego?
- Czyj opór próbował pokonać uciekający niedźwiedź?
- Jaka sytuacja była skutkiem zbyt pośpiesznej reakcji młodych myśliwych?
- Co uratowało Tadeusza i Hrabiego przed niedźwiedziem?
- Który z bohaterów ucierpiał w starciu ze zwierzęciem?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Opisz organizację polowania ukazanego we fragmencie „Pana Tadeusza”. Odpowiedz na pytania.

a) Jaką funkcję podczas polowania pełnił Wojski?

.....

.....

.....

b) Jakie zadania przydzielono innym uczestnikom zdarzenia: obławnikom, Tadeuszowi i Hrabiemu?.

.....

.....

.....

.....

.....

c) Jaka była rola psów?

.....

.....

.....

.....

.....

CIEKAWOSTKA !!!

Niedźwiedź brunatny znajduje się na liście gatunków chronionych. Od 2001 roku jest objęty ścisłą ochroną. W naszym kraju na wolności żyje niewiele ponad 100 niedźwiedzi.

Co im zagraża?

- ingerencja człowieka,
- zmiany w środowisku,
- budowa dróg,
- zmniejszanie rezerwatów,
- zakłócenie spokoju zimą,
- turystyka,

4. Co możemy zrobić by je chronić?

[illegible]

Środa 08.04.2020 r.

Temat: Co to jest reklama? Ćwiczenia językowe.

Przejdźmy do kolejnego zagadnienia. W nim poruszymy temat – reklamy.

Co to jest reklama?

Jak pamiętacie z lekcji **REKLAMA**, to:

informacja połączona z komunikatem **perswazyjnym**. Zazwyczaj ma na celu skłanianie do nabycia lub korzystania z określonych towarów czy usług, popierania określonych spraw lub idei.

Perswazja – sztuka przekonywania kogoś do własnych racji.

5. Porozmawiajcie na temat sposobów ochrony przyrody i praw zwierząt, a następnie niech każdy z was napisze tekst reklamy, która będzie zachęcać ludzi do ochrony przyrody.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Powodzenia!